

Nr 11.

Ankom till Riksdagens kansli den 7 mars kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning af fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning angående ändring af bestämmelserna rörande egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer.

I en den 21 sistlidna januari till bankoutskottet aflåten skrifvelse hafva fullmäktige i riksgäldskontoret hemställt, att bankoutskottet behagade föreslå Riksdagen att, med ändring af de bestämmelser, som i 2 § af det för riksgäldskontoret senast utfärdade reglementet förekomma beträffande egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer, besluta, att obligationer, som komma att af riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör öfverstiger 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskrifven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna af riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskrifven namnteckning.

Till stöd för berörda förslag hafva fullmäktige anført följande:

»I fråga om egenhändiga namnunderskrifter å riksgäldskontorets obligationer har Riksdagen år 1880 föreskrifvit, att obligationer, som komma att af riksgäldskontoret utlämnas, böra vara försedda, då deras valör ej uppgår till 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, med minst en, då valören utgör 1,000 kronor eller högre belopp till och med 2,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, med minst två samt, då valören öfverstiger 2,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, med minst tre handskrifna namnteckningar.

Denna bestämmelse, som fortfarande är gällande, finnes införd i 2 § af det för riksgäldskontoret senast utfärdade reglementet.

Såsom bekant, har riksgäldskontoret under de senare åren för sin upplåning åt staten anlitat hufvudsakligen den franska marknaden, och för

lånens placering därstädes har det befunnits nödvändigt att fördela dem i obligationer af låga valörer, nämligen till allra största delen å 500 francs eller 360 kronor. För 1904 års lån å 36 miljoner kronor hafva sålunda utfärdats 87,500 obligationer, för 1906 års lån å 43,2 miljoner kronor 105,000 obligationer och för 1907 års lån å 46,8 miljoner kronor 114,000 obligationer. Af svenska 3,6 % statslånet hafva härjämte under åren 1904—1910 för försäljning å den franska marknaden utfärdats 131,000 obligationer af 360 kronors valör, utgörande sålunda tillsammans 47,160,000 kronor. Under dessa förhållanden måste tillämpningen af berörda föreskrift om egenhändiga underskrifter å obligationerna uppenbarligen kräfva en afsevärd tid, och genom det dröjsmål med utlämnande af obligationer, som i vissa fall häraf nödvändiggjorts, hafva verkliga olägenheter vållats, och man måste befara, att äfven framdeles sådana olägenheter skola för riksgäldskontoret uppstå, om de nuvarande bestämmelserna fortfarande tillämpas.

För en tillförlitlig kontroll vid obligationernas utfärdande är det enligt fullmäktiges mening icke erforderligt att förse obligationerna med egenhändiga underskrifter, helst fullmäktige numera träffat sådana anordningar, att anbringandet å obligationerna af vederhäftiga namnteckningar i fascimile jämte riksgäldskontorets stämpel kan verkställas i riksgäldskontorets egen lokal under tillsyn af dess tjänstemän. Ej heller torde någon ökad säkerhet mot förfalskning vinnas genom en handskrifven namnteckning å obligationerna, enär en sådan ingalunda läter vara svårare att eftergöra än en namnteckning i fascimile, snarare tvärtom. Den största tryggheten mot efterrapning och förfalskning ligger enligt sakkunnigas mening i beskaffenheten af det för obligationerna använda papperet med däri befintliga vattenstämplar. Särskild omsorg ägnas därför alltid åt tillverkningen af detta papper, hvilket till riksgäldskontoret levereras från riksbankens pappersbruk vid Tumba, och äfven användningen och redovisningen af obligationspapperet kontrolleras noggrant.

Med afseende härå synas betänkligheter icke böra möta mot en eftergift i de enligt reglementet nu uppställda fordringarna beträffande egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer. Fullmäktige vilja äfven påpeka, att ej någon handskrifven namnteckning blifvit anbragt å de obligationer, som till ett antal af 168,000 under nästlidet år af konungariket Sveriges stadshypotekskassa utgifvits för ett i Frankrike upptaget lån å 60,480,000 kronor, samt att något hinder icke mött för dessa obligationers försäljning och notering å börsen i Paris.

Ett fullständigt upphäfvande af omförmälda bestämmelser i riksgäldskontorets reglemente vilja fullmäktige emellertid icke ifrågasätta, utan

anse sig fullmäktige nu endast böra förorda sådan ändring i dessa bestämmelser, att obligationer å 1,000 kronor och därunder må kunna af riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskrifven namnteckning, samt att beträffande obligationer af högre valör föreskrifves, att de böra vara försedda med minst en handskrifven namnteckning.»

Af hvad fullmäktige anfört framgår, att tillämpningen af gällande bestämmelser rörande namnunderskrifter å riksgäldskontorets obligationer är förenad med ganska stora olägenheter. Någon risk att vidtaga den af fullmäktige föreslagna förändringen synes utskottet icke föreligga, och säkert är, att en besparing af både tid och arbete därigenom skulle vinnas. Utskottet anser sig äfven böra omförmäla, att, enligt hvad inom utskottet blifvit upplyst, å den franska penningmarknaden, hvilken som känt riksgäldskontoret under de senare åren hufvudsakligen anlitat för sin upplåning åt staten, obligationer med handskrifna namnunderskrifter icke lära förekomma.

Under sådana förhållanden har utskottet för sin del icke tvekat att tillstyrka bifall till fullmäktiges förevarande framställning.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med ändring af de bestämmelser, som i 2 § af det för riksgäldskontoret senast utfärdade reglementet förekomma beträffande egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer, må besluta, att obligationer, som komma att af riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör öfverstiger ettusen kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskrifven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna af riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskrifven namnteckning.

Stockholm den 7 mars 1911.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. VON SCHWERIN.
